

## ΣΧΟΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΤΑΕΝ ΣΤΟ ΝΕΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ Α.Π.Ε.

Μετά από επτά μήνες από την προηγούμενη πενθήμερη διαβούλευση τον Αύγουστο του 2012, το ΥΠΕΚΑ έθεσε σε νέα πενθήμερη διαβούλευση το σχέδιο νόμου για την τιμολόγηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

1. Χωρίς κανένα διάλογο με τον κλάδο των Α.Π.Ε., το ΥΠΕΚΑ αιφνιδιάζει για άλλη μια φορά αποφασίζοντας να αλλάξει, όχι μόνο τις υφιστάμενες συμβάσεις όπως είχε προαναγγείλει αλλά και το σύστημα τιμολόγησης για τις νέες επενδύσεις. Και αυτό είναι μεν θεμιτό εάν συντρέχουν λόγοι, αλλά δεν μπορεί να γίνεται χωρίς καμία αιτιολόγηση και με ασφυκτικά περιθώρια «διαβούλευσης» που καταντούν τη διαδικασία ανούσια. Άλλωστε το θέμα της τιμολόγησης των νέων επενδύσεων, δεν έχει τον πειστικό χαρακτήρα που απόκτησε το θέμα των υφιστάμενων έργων εξαιτίας της διαρκούς αναβλητικότητας του ΥΠΕΚΑ. Κατά συνέπεια, οποιαδήποτε διάταξη που αφορά τιμολόγηση νέων έργων πρέπει να αποσυρθεί και να συζητηθεί αναλυτικά με βάση τα στοιχεία και την τεκμηρίωση που ελπίζουμε να προσκομίσει το ΥΠΕΚΑ.

Παρ' όλα αυτά οφείλουμε να σχολιάσουμε ενδεικτικά τις ακόλουθες εξαιρετικά αρνητικές προτάσεις του σχεδίου νόμου:

- **Μειώνεται, χωρίς τεκμηρίωση και σε αντίθεση με τη σχετική γνώμη της ΡΑΕ, η τιμή των νέων αιολικών πάρκων στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά κατά 20%.** Η μείωση αυτή συμπαρασύρει αναλόγως και την τιμολόγηση των μεγάλων αιολικών πάρκων σε αυτά που περιλαμβάνουν την διασύνδεσή τους (π.χ. ΒΑ Αιγαίο, Κυκλάδες, Σκύρος, Κρήτη, Βραχονησίδες ανατολικού Αιγαίου).
  - **Καταργείται η ετήσια αναπροσαρμογή ως ποσοστό του πληθωρισμού.** Το ΥΠΕΚΑ συνεχίζει να θεωρεί εσφαλμένα ότι τα αιολικά πάρκα δεν έχουν λειτουργικά και χρηματοοικονομικά κόστη. Στην πραγματικότητα όλα τα κόστη λειτουργίας εξαρτώνται από τον πληθωρισμό. Από τον πληθωρισμό άλλωστε εξαρτώνται και οι τιμές ενέργειας και κατά συνέπεια το κόστος ευκαιρίας της αιολικής παραγωγής. Για όλους αυτούς του λόγους, που άπτονται απλής οικονομικής λογικής, η δίκαιη ετήσια αναπροσαρμογή της τιμής της αιολικής ενέργειας και γενικά των Α.Π.Ε. είναι τουλάχιστον το 100% του πληθωρισμού ή ο πληθωρισμός καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας.
2. Ο τρόπος αντιμετώπισης των υφιστάμενων συμβάσεων Α.Π.Ε. όλων των τεχνολογιών είναι απαράδεκτος, τόσο όσον αφορά την μείωση των τιμών πώλησης όσο και το κούρεμα του χρέους. **Το ΥΠΕΚΑ αποτυγχάνει μετά από τόσους μήνες, να παρουσιάσει μια στοιχειωδώς δίκαιη και συνταγματικά νόμιμη λύση η οποία θα μπορούσε να εξασφαλίσει την ανοχή του κλάδου.** Η ανοχή αυτή δεν είναι κάτι ουτοπικό και θα μπορούσε να είχε επιτευχθεί εάν η Ελληνική Κυβέρνηση ακολουθούσε το παράδειγμα της Πορτογαλικής και έκανε ουσιαστικό, αναλυτικό και μακρύ διάλογο με τον κλάδο Α.Π.Ε., αντί να συνδιαλέγεται εν κρυπτώ μόνο με μερικές Ελληνικής τράπεζες.

Έχουμε πολλές φορές τονίσει ότι οι βασικές προϋποθέσεις για να γίνει στοιχειωδώς ανεκτή οποιαδήποτε επαχθής αναδρομική μεταβολή των υφιστάμενων συμβάσεων είναι τρεις:

- Να έχει προηγηθεί αποτελεσματική θεραπεία των απίθανων στρεβλώσεων που επί χρόνια έχουν συσσωρεύσει λογιστικό και ταμειακό έλλειμμα στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. για το οποίο δεν ευθύνονται οι Α.Π.Ε.
- Τα προτεινόμενα μέτρα να είναι δίκαια, ισότιμα και αναλογικά με τη συμμετοχή του καθενός στο πρόβλημα.
- Τα μέτρα να είναι αναλογικά ως προς το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα χωρίς υπερβολές.

Καμία από τις ανωτέρω τρεις προϋποθέσεις δεν πληρείται με το προτεινόμενο σχέδιο.

**A]** Για την μεν πρώτη, επισυνάπτεται σχετικό σημείωμα (Παράρτημα Ι). Με βάση τις μελέτες του IOBE και του ΕΜΠ (που συνάδουν με ανάλογες μελέτες ξένων ιδρυμάτων, όπως πχ. Nota di Lavoro 82/2012 Fondazione ENI Enrico Mattei) που περιλαμβάνουν στοιχεία για την περίοδο 2009-2011 και με βάση ανακοινώσεις της ΔΕΗ για την οικονομική συνέπεια από την μερική διόρθωση της στρέβλωσης τον Απρίλιο 2013, προκύπτει ότι τουλάχιστον το 78% του συσσωρευμένου ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού του ΛΑΓΗΕ κατά το τέλος του 2013 (550 εκατ.) οφείλεται στη στρέβλωση αυτή και δεν θα είχε δημιουργηθεί εάν εξ αρχής δεν υφίστατο.

**B]** Δεν πληρείται επίσης η δεύτερη προϋπόθεση της ισότιμης αντιμετώπισης των επενδυτών και γενικά των συμμετεχόντων περιλαμβανομένων των τραπεζών. Οφείλουμε με ένταση να τονίσουμε τα ακόλουθα:

- α) Τα αιολικά πάρκα τιμωρούνται υπερβολικά παρά το γεγονός ότι επιδοτούν τον Ειδικό Λογαριασμό. Όπως προκύπτει από το συνημμένο φύλλο υπολογισμών (Παράρτημα ΙΙ, Διαγράμματα) σε ένα τυπικό έτος πλήρους ανάπτυξης των ΦΒ (όπως το 2015) τα αιολικά πάρκα επιδοτούν κατά 3% το χρηματικό κενό που προκύπτει από τη διαφορά των πληρωμών στις Α.Π.Ε. μείον το έσοδο του ΕΛΑΠΕ από τους προμηθευτές, υπό την προϋπόθεση φυσικά της πλήρους άρσης της επιδότησης των τελευταίων η οποία ευθύνεται για το 16% του κενού αυτού ετησίως.
- β) Οι υφιστάμενες μονάδες ΣΗΘΥΑ λαμβάνουν υψηλότερη τιμή εάν έχουν επιδοτηθεί σε σχέση με το εάν δεν έχουν λάβει ενίσχυση!
- γ) Δεν γίνεται καμία πρόβλεψη για τον τρόπο που θα συνεισφέρουν οι τράπεζες στην αντιμετώπιση του προβλήματος, παρά τις περί αντιθέτου εξαγγελίες.
- δ) Εκεί όμως που πραγματικά αποδεικνύεται η αναξιοπιστία του σχεδίου νόμου είναι οι νέες τιμές των υφιστάμενων ΦΒ. Επειδή στο πλαίσιο μιας ευνομούμενης πολιτείας, οι πολίτες έχουν δικαίωμα και υποχρέωση να αναδεικνύουν τέτοια φαινόμενα ακόμα και εάν δεν έχουν άμεσο ενδιαφέρον, επισυνάπτουμε σχετικό σημείωμα που περιλαμβάνει Διαγράμματα από τα οποία αναδεικνύονται οι κραυγαλέες μεθοδεύσεις (Παράρτημα ΙΙΙ). Το πράττουμε δε αυτό για τον πρόσθετο λόγο ότι είμαστε βέβαιοι ότι η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑ είναι

αδύνατο να έχει συνειδητοποιήσει το μέγεθος των αδικιών και ανισοτιμιών που περιλαμβάνει ο πίνακας τιμών των υφιστάμενων έργων ΦΒ (αν και θα έπρεπε αφού παρόμοια φαινόμενα υπάρχουν και στη πρόσφατη υπουργική απόφαση της 30 Απριλίου 2013 όπου οι τιμές για ΦΒ κάτω των 100kW στα ΜΔΝ είναι μικρότερες αυτών στο διασυνδεδεμένο). Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Υπάρχουν περίοδοι που έργα Με Ενίσχυση (ΜΕ) έχουν τιμή μεγαλύτερη από έργα Χωρίς Ενίσχυση (ΧΕ).
- Υπάρχουν περίοδοι που η μείωση της τιμής των έργων Με Ενίσχυση σε συγκεκριμένες κατηγορίες είναι μηδαμινή ενώ σε όλες τις άλλες εκτοξεύεται.
- Ο ρυθμός μείωσης των τιμών δεν έχει καμία λογική και δεν είναι ο ίδιος για τα έργα ΜΕ και για τα έργα ΧΕ, ενώ θα έπρεπε να ακολουθεί τη μείωση των τιμών εξοπλισμού.
- Τα έργα Με Ενίσχυση, συνεχίζουν να έχουν μειωμένη ταρίφα ακόμα και αφού έχουν επιστρέψει μέσω της αυξημένης περικοπής, το σύνολο της επιδότησης που έλαβαν.

Για όλους αυτούς του λόγους, το ΥΠΕΚΑ έχει το ηθικό χρέος να δώσει στη δημοσιότητα την αναλυτική λίστα όλων των υφιστάμενων φωτοβολταϊκών έργων με την ημερομηνία σύνδεσής τους, το εάν έλαβαν επιδότηση ή όχι και τους μετόχους τους. Κατ' ελάχιστον οφείλει να το κάνει αυτό για τις ακόλουθες ευνοημένες κατηγορίες: <100kW ΜΕ που συνδέθηκαν το Β' Τριμ 2012 – Β' Τριμ 2013, 100-500kW ΧΕ που συνδέθηκαν Γ-Δ' Τριμ 2012 και κυρίως 100-500kW ΜΕ που συνδέθηκαν Β' Τριμ 2013.

Γενικότερα όλη η προσπάθεια παραμετροποίησης πάσχει σοβαρά αφού είναι αδύνατο το κράτος να γνωρίζει τα πραγματικά κοστολόγια των επιχειρήσεων (εξοπλισμοί, κόστη ανάπτυξης και απόκτησης αδειών κλπ). Δυστυχώς, πέραν των ανωτέρω προβλημάτων που εμφανίζει ο πίνακας, αποδεικνύεται ότι η πολυπλοκότητά του εισάγει απείρως περισσότερες αδικίες από αυτές που υποτίθεται ότι επιλύει. Ως λύση πλέον προβάλλει η επιβολή μιας ενιαίας περικοπής σε όλα τα ΦΒ έργα και ακολούθως η λειτουργία μιας μόνιμης επιτροπής όπου όποιος θεωρεί ότι αδικήθηκε θα μπορεί να προσφεύγει για να επιδείξει τα πραγματικά κοστολόγια της επένδυσής του.

Γ] Ως προς την τρίτη προϋπόθεση, αναφέρουμε ότι τα προτεινόμενα μέτρα είναι υπερβολικά σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Από το φύλλο υπολογισμών του Παραρτήματος II προκύπτει ότι αρκεί μια μείωση 27% σε όλα τα Φωτοβολταϊκά αποκλειστικά προκειμένου να μην παράγεται νέο έλλειμμα. Φυσικά αν παύσει η επιδότηση του κόστους των προμηθευτών από τον ΕΛΑΠΕ αρκεί μια μείωση 13% σε όλα τα Φωτοβολταϊκά.

Εκτός του ότι δεν απαιτείται περικοπή στις υφιστάμενες συμβάσεις των οικονομικά ανταγωνιστικών Α.Π.Ε. όπως είναι τα αιολικά και τα μικρά υδροηλεκτρικά, εξίσου υπερβολικό και μη αναλογικό είναι και το μέτρο του κουρέματος του χρέους. Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα πρέπει να είναι η εξάλειψη οφειλών του ΛΑΓΗΕ προς τους

παραγωγούς οι οποίες δεν εξυπηρετούνται. Με άλλα λόγια ο στόχος είναι το χρέος του ΕΛ ΑΠΕ να γίνει βιώσιμο και να εξασφαλισθεί η συναίνεση των πιστωτών του (ήτοι των παραγωγών Α.Π.Ε.) στο τρόπο εξυπηρέτησής του. Αντί λοιπόν του κουρέματος του χρέους, η βέλτιστη λύση είναι η συναινετική επιμήκυνσή του. Ουσιαστικά, **αντί για πιστωτικά τιμολόγια, οι παραγωγοί Α.Π.Ε. θα δανείσουν στον ΛΑΓΗΕ** το αναγκαίο ποσό το οποίο θα ανακτήσουν μακροπρόθεσμα ανάλογα με το πλεόνασμα που θα δημιουργείται στον ΕΛ ΑΠΕ και την βελτίωση των γενικότερων συνθηκών ρευστότητας στην αγορά και την οικονομία.

3. Το ΥΠΕΚΑ οφείλει **να δώσει άμεσα στη δημοσιότητα τη μελέτη, τους υπολογισμούς και τα λογιστικά φύλλα (ανοιχτά αρχεία xls) που υποστηρίζουν την πρόταση** που κατέθεσε και στη συνέχεια, σε διαδοχικές και μακρές τεχνικές συναντήσεις με τους παραγωγούς να εξηγήσει αναλυτικά και με άνεση χρόνου το πώς κατέληξε σε αυτά που προτείνει. Το ΥΠΕΚΑ παραμένει πλήρως υπεύθυνο για την απώλεια όλων αυτών των μηνών κατά τους οποίους δεν συζητούσε με τους φορείς των Α.Π.Ε..
4. Πέραν αυτών επισημαίνουμε:
  - Είναι απαράδεκτη –και ανούσια για τον ΕΛΑΠΕ- η κατά 50% μείωση του Ειδικού Τέλους υπέρ ΟΤΑ και καταναλωτών (στο 1,5%). Το Ειδικό Τέλος πρέπει να παραμείνει στο 3% με ανάλογη αύξηση της ταρίφας FIT κατά 1,5%.
  - Ο περιορισμός στην μέγιστη παραγόμενη ισχύ κατά την περίοδο της πενταετούς παράτασης είναι παράλογος και ατεκμηρίωτος και αντιβαίνει τη λογική των διατάξεων του νόμου περί περικοπών ισχύος.

Συνημμένα:

1. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I:** Σημείωμα για τις υφιστάμενες στρεβλώσεις στη χρηματοδότηση του Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε.
2. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IIα:** Φύλλο υπολογισμών και διαγράμματα
3. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III:** Σημείωμα και γραφικές αναπαραστάσεις νέων τιμών ΦΒ από τις οποίες γίνεται εμφανής η έλλειψη συνέπειας, η ανισότιμη και άδικη αντιμετώπιση περιπτώσεων